

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ІНОЗЕМНА МОВА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ (АНГЛІЙСЬКА)”

Харків
2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ІНОЗЕМНА МОВА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ (АНГЛІЙСЬКА)”

(галузь знань 0302 “Міжнародні відносини”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030202 “Міжнародне право”)

для студентів III – IV курсів
денної форми навчання

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 2 від 11.03.2014 р.)*

Харків
2014

Програма навчальної дисципліни “Іноземна мова спеціальності (англійська)” (галузь знань 0302 “Міжнародні відносини”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030202 “Міжнародне право”) для студентів III – IV курсів денної форми навчання / уклад.: І. П. Липко, С. М. Романюк, М. О. Зайцева. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 2014. – 15 с.

У к л а д а ч і : І. П. Липко,
С. М. Романюк,
М. О. Зайцева

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 4 від 18.04.2014 р.)*

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2014

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Іноземна мова спеціальності (англійська)” розрахована на студентів, які вже вивчали іноземну мову протягом чотирьох семестрів у передбаченому програмою¹ обсязі і мають мовну підготовку відповідно до існуючих європейських стандартів². Зважаючи на освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) та освітньо-професійні програми (ОПП) підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів “бакалавр” (фахівець освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр” за галузю знань “Міжнародні відносини” напряму підготовки “Міжнародне право”³), мовна підготовка на III та IV курсах має практичне професійне спрямування з урахуванням та інтегруванням знань і вмінь, отриманих студентами з нормативних та вибіркового циклів професійної та практичної, гуманітарної та соціально-економічної підготовки, зокрема, приділяючи особливу увагу спеціалізації, яка передбачає такі пакети: Суспільно-політична тематика; Міжнародне право, право України й іноземних держав; Система державного управління в Україні та англійськомовних країнах.

¹ Програма навчальної дисципліни “Іноземна мова (англійська) професійного спрямування” (галузь знань 0302 “Міжнародні відносини”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030202 “Міжнародне право”) / уклад.: І. П. Липко, С. М. Романюк, В. Я. Міщенко. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 19 с.

² Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

³ Про перелік напрямів і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра: постанова Кабінету Міністрів України № 787 від 27 серп. 2010 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/787-2010-%D0%BF>

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – формування професійно-комунікативної іншомовної культури у галузі міжнародних відносин на основі соціокультурологічного, функціонально-середовищного, компетентнісного підходів та комплексу принципів (полілінгвальності, етнопедагогізації, ситуативності, індивідуалізації, конгруентності та поліфункціональності).

Завданнями навчальної дисципліни, що забезпечують досягнення поставленої мети, є набуття та розвиток відповідних знань і умінь.

Лінгвістична компетенція:

- розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькі, так і на незнайомі теми, які звичайно зустрічаються в особистому, суспільному, академічному або професійному житті;
 - визначати погляди та ставлення мовця так само добре, як зміст інформації (повідомлення, репліки, висловлювання, заяви, виступу, доповіді, лекції), в тому числі у вигляді аудіо-або відеозапису;
 - розуміти більшість теленовін і передач про поточні справи, документалістику, живі інтерв'ю, ток-шоу, більшість фільмів з нормативним мовленням;
 - давати чіткі, детальні описи та презентувати складні предмети, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі пункти та завершуючи відповідним висновком;
 - послідовно розвивати аргументацію, підкреслюючи належним чином основні положення з відповідними додатковими деталями;
 - оформити будь-яке висловлювання відповідно до ситуації спілкування і залежно від конкретного стилю мови: офіційно-ділового, газетно-публіцистичного та розмовно-побутового;
 - розпізнавати широкий діапазон професійної термі-

нології, зрідка користуючись довідковими ресурсами;

- розуміти в деталях розгорнуті складні тексти, будь-яку кореспонденцію, користуючись час від часу словником та використовуючи відповідні стратегії для різних типів читання;

- писати зрозумілі, добре структуровані тексти, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи і доводячи точки зору досить докладно з причинами і відповідними прикладами та завершуючи логічним висновком;

- готувати і продукувати ділову та професійну кореспонденцію;

- здійснювати усний та письмовий переклад для професійних цілей.

Соціолінгвістична компетенція:

- визначати лінгвістичні маркери соціальних стосунків;
- правильно вибирати та вживати форми привітань;
- правильно вибирати та вживати форми звертань;
- знати правила вступу до розмови;
- інтерпретувати та вживати вирази ввічливості;
- розпізнавати діалекти та акценти;
- розуміти розбіжності у ключових цінностях, переконаннях та поведінці в академічному і професійному середовищі в українській та іншомовній культурі.

Прагматична компетенція:

- логічно складати речення з точки зору: теми/реми, причини/наслідку;

- будувати і керувати мовленням у плані тематичної організації, зв'язності та злитності, логічної організації, стилю, риторичної ефективності;

- знати і застосовувати інтерактивні стратегії.

Формування **комунікативної компетенції** здійснюється на основі рольової поведінки при вирішенні професійних завдань у сфері міжкультурних комунікацій, засвоєння моделей

ситуативної нормативно-рольової поведінки, яке визначає ефективність особистісно-ділової взаємодії з реципієнтами, враховуючи їх соціокультурну специфіку, традиції та етноментальні особливості.

Навчання англійської мови на III – IV курсах є спеціалізованим у тому сенсі, що воно забезпечує набуття знань та розвиток умінь, які є складовою структури предметної галузі діяльності фахівця-міжнародника*, зокрема:

- предметна галузь діяльності: зовнішня політика і дипломатія, торговельно-економічна співпраця, двосторонні і багатосторонні комунікаційні зв'язки, міжнародне підприємництво, інформаційний і культурний обмін, ділова міжкультурна комунікація, світові і регіональні інформаційні системи, інформаційна безпека, регіональна інтеграція;

- об'єкти професійної діяльності: державні, міжнародні, громадські структури; зовнішньополітичні, зовнішньоекономічні, світові, регіональні інтеграційні та інформаційні процеси; переговорні процеси; міжнародні економічні процеси;

- предмет професійної діяльності: реферування, переклад, ведення переговорів, збір і аналіз інформації, моделювання і прогнозування, експертиза, ділова комунікація, громадські зв'язки, маркетинг, забезпечення національної, регіональної та інформаційної безпеки, врегулювання конфліктів, вироблення і ухвалення рішень.

* Третко В. В. Компетентнісний підхід в системі професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин / В. В. Третко // Педагогічний дискурс. – Вип. 9. – 2011. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/peddysk/2011_9/tretko.pdf

2. УМІННЯ, ЯКИХ СТУДЕНТИ ПОВИННІ НАБУТИ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Г О В О Р І Н Н Я	III курс	IV курс
	<i>Монологічне мовлення:</i> уміння продукувати зв'язний монолог-роздум у соціально-культурній та суспільно-політичній сферах (виступи з доповіддю на задану тему та з повідомленням на спеціальну тему); уміння користуватися мовними засобами переконання в короткому публічному виступі в безпосередньому контакті з аудиторією; уміння коротко передати відомості, отримані зі ЗМІ, висловити свою думку; уміння прокоментувати почуте, побачене, висловити свою думку. <i>Діалогічне мовлення:</i> уміння вести неофіційну бесіду англійською мовою; уміння включитися в розмову кількох осіб; уміння дати і взяти інтерв'ю, користуючись мовним етикетом.	<i>Монологічне мовлення:</i> уміння продукувати зв'язне монологічне висловлювання (повідомлення, публічний виступ, доповідь) у суспільно-політичній та соціально-культурній сферах, комбінуючи монологи всіх вивчених видів (опис, розповідь, міркування, пояснення); виклад точки зору з певного питання; уміння правильно користуватися мовними засобами для виконання певного комунікативного завдання в короткому публічному виступі в безпосередньому контакті з аудиторією. <i>Діалогічне мовлення:</i> уміння брати участь у діалозі (бесіді, дискусії) і полілозі в суспільно-політичній та соціально-культурних сферах у ролі ведучого, експонента і опонента, правильно користуючись формулами мовного етикету і здійснюючи відбір відповідних мовних засобів для виконання певного комунікативного завдання; уміння брати участь у спільному вирішенні поставленого завдання, виконанні певних соціальних ролей.

Ч И Т А Н Н Я	Подальший розвиток і вдосконалення навичок і умінь вивчаючого, ознайомлювального та переглядового читання текстів суспільно-політичної, соціально-культурної та навчально-професійної сфер; розвиток навичок і умінь інтерпретації тексту; розвиток вміння розуміння незнайомої лексики з контексту.	Удосконалення умінь і навичок у різних видах читання (вивчаюче, ознайомлювальне, переглядове і реферативне) на базі текстів суспільно-політичної та професійно спрямованої тематики, проблемних публіцистичних статей і художніх творів; розвиток вміння аналізувати текст за заданими параметрами: зміст, модальність, комунікативна спрямованість тощо.
А У Д І Ю В А Н Н Я	Уміння розуміти публічний виступ, у тому числі переданий технічними засобами; вміння точно і повно розуміти інформаційні теле- і радіопередачі (в межах відібраного мінімуму ситуацій спілкування); уміння виокремити основну думку мовців і позиції учасників діалогу.	Удосконалення навичок сприймання на слух монологічного і діалогічного мовлення носіїв мови різноманітної тематики соціально-культурної та суспільно-політичної сфер з повним розумінням змісту (темп мовлення природний); розуміння автентичної мови; розуміння змісту художніх і документальних фільмів.
П И С Ь М О	Розвиток вміння логічно і ясно висловлювати думки в письмовій формі; вміння реферувати і складати резюме текстів із соціально-культурної, суспільно-політичної та навчально-професійної сфер; написання короткого змісту прочитаного і творів описового, розповідного та дискусійного характеру на задану тему. Вимоги до твору: обсяг 350 слів, адекватне використання лекси-	Удосконалення вміння продукувати письмовий виклад різних видів: доповідь, реферат-резюме, реферат-огляд, твір-роздум, анотація, приватні та ділові листи, есе в межах зазначеної тематики на основі інформації, отриманої з друкованих та / або аудіотекстів і кінофільмів, у тому числі з джерел рідною мовою, а також на основі власного досвіду і знань; розвиток вміння логічної побудови письмового повідомлення, вибору адекватних мовних засобів;

	ки та граматичне оформлення відповідно до заданого стилю та комунікативного завдання.	написання твору на задану тему.
П О С Е Р Е Д Н И Ц Т В О (П Е Р Е К Л А Д)	Уміння здійснювати письмовий та усний переклад (послідовний і з аркуша) в межах суспільно-політичної сфери спілкування з англійської мови українською і з української англійською; уміння користуватися в процесі перекладу двомовними та тлумачними словниками, довідковою літературою англійською та українською мовами.	Уміння здійснювати письмовий та усний переклад (послідовний і з аркуша) в межах юридичної та суспільно-політичної сфер спілкування з англійської мови українською і з української англійською; уміння реферувати друковані та аудитивні матеріали в рамках професійно-юридичної та суспільно-політичної сфер спілкування; уміння користуватися в процесі перекладу двомовними та тлумачними словниками, довідковою літературою англійською та українською мовами.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни <i>Стаціонарна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 0302 Міжнародні відносини Напрямок підготовки 6.030202 Міжнародне право	Нормативна
<i>На навчальний рік:</i> модулів – 2, змістових модулів – 4	Спеціальність Міжнародне право	<i>Рік підготовки:</i> 3-й, 4-й
Загальна кількість годин – 432		<i>Семестри:</i> 5, 6, 7, 8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 2,2 індивідуальної роботи – 1,2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Залік 5-й, 7-й
		Іспити 6-й, 8-й
		<i>Практичні</i> 234 год
		<i>Самостійна робота</i> 126 год
		<i>Індивідуальна робота</i> 72 год

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

III курс

Лексика і словотвір

2000 слів і словосполучень для рецептивної та продуктивної мовленнєвої діяльності. Подальше розширення лексичного запасу студентів за рахунок активного використання словотворчих засобів англійської мови (афіксації, конверсії), а також неологізмів і запозичень, стійких й ідіоматичних виразів, лексичних засобів вираження модальності, дієслів для введення прямої мови, підсилювачів значення прикметників; афіксації в різних частинах мови. Фразові дієслова. Номінативні конструкції.

Граматика

Умовний спосіб у різних типах речень. Способи передачі модальності в англійській мові. Безособові форми дієслова.

Стилістика

Поняття: “функціональний стиль”, “жанр”, “стилістичні прийоми”, “фігури мови”. Функціональні стилі у сучасній англійській мові. Лексичні та граматичні засоби, найбільш характерні для різних функціональних стилів.

Теми спілкування і ситуації

Розвиток комунікативної компетенції здійснюється в рамках наступної тематики та ситуацій

Суспільно-політична тематика

Вища освіта в англомовних країнах та Україні. Професійне удосконалення. Культура і суспільство. Захист довкілля. Міжнародна співпраця у боротьбі за захист довкілля. Наука і техніка. Публічні виступи. Демократія. Громадські зв'язки.

Міжнародні відносини

Міжнародна культурна співпраця. Міжнародна науково-технічна співпраця. Війни та зброя масового знищення. Тероризм. Контроль за озброєнням. Колективна безпека. Глобальна спільнота. Міжнародна торгівля. Міжнародні організації. Дипломатія. Роль посольства. Дипломатичний персонал. Переговори. Дипломатичні угоди.

Міжнародне право

Право і злочинність. Мораль і злочинність. Міжнародні категорії правопорушень. Організована злочинність. Кіберзлочинність. Джерела міжнародного права. Міжнародне право і право окремих країн. Міжнародна і національна юрисдикції. Примусова реалізація положень міжнародного права.

IV курс

Лексика

Передбачено засвоєння близько 2000 слів і словосполучень для рецептивних і продуктивних видів мовленнєвої діяльності, вдосконалення умінь адекватного мовлення студентів та його ідіоматизацію в усній і письмовій формах, формування ситуативної і комунікативної зумовленості вживання слів і стійких словосполучень, здатності передавати експресивно-модальні відтінки, пряме і переносне значення лексичних одиниць, вживати синоніми і антоніми, усвідомлювати лексикограматичні особливості британського й американського варіантів англійської мови.

Граматика

Систематизація курсу практичної граматики; особлива увага приділяється граматичним і лексичним трансформаціям як способам реалізації відповідного комунікативного завдання. Граматичні теми охоплюють складні розділи морфології та синтаксису (пасивний стан, умовний спосіб, безособові форми, фразові дієслова, складні випадки вживання артиклів, множини іменників, запозичених з інших мов, пунктуацію).

Стилістика

Функціональні стилі сучасної англійської мови. Стиль книжкової мови: публіцистичної, художньої, наукової літератури, ділового листування, газетних і журнальних статей. Особливості розмовного стилю мовлення. Слова, вирази, граматичні конструкції, властиві розмовному стилю мовлення. Текст. Основні одиниці тексту. Граматичні засоби когезії в тексті.

Теми спілкування та ситуації

Розвиток комунікативної компетенції здійснюється в рамках наступної тематики та ситуацій

Суспільно-політична тематика

Система державного управління на усіх рівнях – законодавча, виконавча та судова гілки влади, їх органи та важелі управління; політичні партії, вибори, система противаг та принцип прозорості владних структур; принципи функціонування економіки у Великій Британії, США та Україні; промисловість, сільське господарство та сфера обслуговування у цих країнах; екологічні проблеми (забруднення повітря, води та ґрунту, парниковий ефект, глобальне потепління, озонові діри, вилив токсичних речовин, знищення лісонасаджень, ерозія ґрунту, наступ пустель, аварії на ядерних об'єктах); засоби масової інформації у Великій Британії, США та Україні (преса, радіо, телебачення – види газет та журналів, найпопулярніші передачі тощо).

Міжнародні відносини

Політичні, економічні, соціальні і культурні права людини; міжнародні документи у галузі прав людини; шляхи забезпечення прав людини.

Міжнародне право

Судова система у Великій Британії, США та Україні і система правозастосування: види права та судів, процедури у цивільних та кримінальних справах, правила подання доказів, добору присяжних, виклику і опитування свідків; види правопорушень та покарань, порядок винесення вироку, вердикт та післясудові процедури.

5. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальна робота передбачає обов'язкове читання сучасної художньої літератури (90 сторінок оригінального тексту з розрахунку п'ять сторінок на тиждень. Умовна сторінка складає 2500 друкованих знаків. Студент укладає словник обсягом не менш 180 слів та виразів, пише твір з проблем, що розглядаються.

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Матеріально-технічне забезпечення курсу передбачає використання сучасного обладнання (копіювальної техніки, комп'ютерів, принтерів, сканерів, телевізорів, магнітофонів, відеоманітофонів та DVD-плеєрів) і проведення занять у багатофункціональному мультимедійному класі з інтерактивною дошкою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Англійська мова для міжнародних відносин : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Д. Турчин. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 256 с.

Практичний курс англ. мови : підруч. для студ. четвертого курсу вищ. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Н. М. Ковальчук та ін. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 608 с.

Практична граматики англійської мови із вправами. Том 2: посіб. для студ. вищ. закл. освіти / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, І. Ю. Набокова та ін. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 284 с.

Англійська мова в міжнародних документах з прав людини : навч. посіб. : [у 3-х ч. Ч. 1] / І. І. Борисенко, Л. І. Коваленко, Л. М. Сасенко; за ред. проф. І. І. Борисенко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 752 с.

Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури : навч. посіб. / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко, І. П. Ліпко. – 3-тє вид., виправл. і доповн. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 656 с.

Переклад англійської громадсько-політичної літератури: система державного управління США : [навч. посіб.] / за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 400 с.

Krois-Linder, A. International Legal English: A Course for Classroom or Self-study Use: Preparation for the International Legal Certificate (IELC) / Amy Krois-Linder and Translegal. – With CD-ROM Pack. – Cambridge University Press, 2008.

Riley A. English for Law / A. Riley. – Longman, 2001.

Professional English in Use: Law. – Brown & Rice ; CUP, 2007.

Навчальне видання

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ІНОЗЕМНА МОВА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ (АНГЛІЙСЬКА)”

(галузь знань 0302 “Міжнародні відносини”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030202 “Міжнародне право”)

для студентів III – IV курсів
денної форми навчання

У к л а д а ч і : ЛІПКО Ірина Петрівна,
РОМАНЮК Світлана Миколаївна,
ЗАЙЦЕВА Маргарита Олексіївна

Відповідальна за випуск *І. П. Липко*

Редактор *Л. М. Рибалко*
Комп’ютерна верстка *Л. П. Лавриненко*

План 2014

Підп. до друку 03.06.2014. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Вид. № 90. Зам. № 90.
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.